

І. Д. Головацький

Домбровський Олександр Михайлович

ДОМБРОВСЬКИЙ Олександр Михайлович (08. 09. 1914, Львів – 18. 01. 2014, м. Нью-Йорк, США) – історик. Дійсний член НТШ (1963) та УВАН (1966). Чл.-засн. Укр. істор. товариства (1965). Закін. Львів. академ. гімназію (1934), де знач. вплив на формування його поглядів мали *О. Терлецький, С. Томашівський, І. Раковський*. Від 1934 студіював історію та германістику в Львів. університеті. Відвідував організов. НТШ неофіц. семінари з історії України під керівництвом [І. Крип'якевича](#) (1936–37 – їх секр., 1937–39 – секр. Істор.-джерелознав. комісії НТШ). 1938 закін. студії в Університеті зі ступ. магістра філософії і став докторантом. З приходом рад. військ 1939 признач. ст. асист. новоствор. каф. історії України, яку очолив І. Крип'якевич, згодом перейшов на каф. антич. літ-ри (співпрацював з *Я. Пастернаком, М. Думкою* та ін.). Його перша наук. праця – вступ до першого повного перекладу українською мовою «Опису Скіфії» Геродота, виконаного Т. Кострубою (1937). Підготував кілька доповідей про Пн. Причорномор'я антич. доби та про античну історіографію. Під час нім. окупації Львова 1941–42 працював у міськ. архіві провід. бібліотекарем. 1943 виїхав до Праги, захистив в УВУ доктор. дис. про влас. перекл. «Опису Скіфії» Геродота. Після війни перебував на еміграції в Німеччині, викладав історію та латинь у гімназії табору для переміщ. осіб Кастель побл. Вісбадена. 1949 виїхав до Нью-Йорка, де після нострифікації дипломів вивчав історію США і педагогіку, отримав право викладати історію, лат. і нім. мови у школах США. Засн. і секр. (від 1954), голова (від 1960) секції антич. історії УВАН. Редагував ювілей. вид. «Українська Вільна Академія Наук, 1945–1965» (Нью-Йорк, 1967), перший вип. «Вістей УВАН» (1970), «Ювілейну книгу Української

Академічної гімназії у Львові» (Філадельфія; Мюнхен, 1982). Від 1984 – на пенсії.
Досліджував протоісторію України-Руси; історію грец. колонізації Пн. Причорномор'я;
античну тематику в творчості Т. Шевченка, І. Франка та Лесі Українки; реліг.-церк. життя
українців. Автор зб. віршів «Ти був зі мною» (Дрогобич, 2000).

Основні праці

Відношення Івана Франка до проблеми античної історії // Зап. НТШ. 1957. Т. 166; До історії
Міського Архіву Львова // Київ. Філадельфія, 1961. № 3; Вплив ранньої грецької духовності
на розвиток поняття античної України // Зап. НТШ. 1962. Т. 169; Антична тематика в
поетичній творчості Шевченка // Там само. Т. 176; До проблеми фольклору Геродотової
Скитії // Там само. 1963. Т. 177; Поема «Мойсей» у світлі біблійної символіки // Там само.
1967. Т. 182; До історії української науки під час Другої Світової війни // УІ. 1975. № 1–2; Нарис
історії Українського Євангельсько-Реформованого Руху. Нью-Йорк; Торонто, 1979; Нові
горизонти й контрверсії на сучасному етапі дослідів над історією Руси-України // Вісн.
Організації оборони чотирьох свобод України. Нью-Йорк, 1990. № 2; Традиції школи М.
Грушевського у Львівському НТШ в 30-х роках // М. Грушевський і Львів. істор. школа. Нью-
Йорк; Л., 1995; Студії з ранньої історії України: Зб. пр. Л.; Нью-Йорк, 1998; Імовірні ранні
етапи християнізації Руси-України // Літературознавчі та істор. студії: Мат. конф. Л., 2002.

Рекомендована література

1. Винар Л. О. Домбровський (3 нагоди 40-ліття наукової праці) // УІ. 1977. № 3, 4;
2. Його ж. Заслужений ювілей: 70-ліття д-ра О. Домбровського // Свобода. 1985. № 70;
3. Головацький І. Домбровський Олександр // Укр. журналістка в іменах. Л., 2001. Вип. 8;
4. Романів О. З Товариством – упродовж трьох епох. Олександрові Домбровському – 90!
// Вісн. НТШ. 2003. № 30.

Бібліографічний опис:

Домбровський Олександр Михайлович / І. Д. Головацький // Енциклопедія Сучасної
України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та
ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. –
Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20726>. – Останнє поновлення : 2016.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).